

ЧАСТЪ V.

**Военно-пленници и
гробници.**

ОТДЪЛЪ I.

Военнопленници.⁷⁸⁾

PARTIE V.

**Prisonniers de guerre et
sépultures.**

SECTION I.

Prisonniers de guerre.

Гл. VIII. Финансови разпоредения. 1. Възнагражденията, опредѣлени на членоветъ на комиситѣ за издирвания не ще бждатъ по-малки отъ предвиденитѣ за членоветъ на другитѣ комисии на Обществото на Народитѣ.

2.- Освенъ въ случай на противно решение на Съвета, разносцитѣ необходими за нѣкои издирвания, ще се понясатъ отъ общитѣ фондове на Обществото.

3.- Авансирането на необходимитѣ суми на членоветъ на комиситѣ по издирванията ще ставатъ отъ Секретарията на Обществото на Народитѣ въ границитѣ предвидени въ бюджета и съгласно правилата за финансовото упражнение на Обществото.

Гл. IX. Прилагане. Предложената по-горе организация трѣбва да бжде готова за функциониране за всѣка държава, подложена на упражняване на правото за издирване, преди оттеглянето на Междусъюзническитѣ Контролни Комисии.

На 8 Декември 1924 год. Съветътъ на Обществото на Народитѣ се събра на заседание въ гр. Римъ. Между другото той трѣбваше да се занимае съ правото на Обществото да прави издирвания въ държавитѣ, подлежащи на последното по мирнитѣ договори. Презъ Октомври с. г. възъ основа протокола на Събранието на Обществото на Народитѣ отъ 27 Септември с. г. бѣ изработенъ плана на организацията, предназначена, да осигури евентуалното издирване и упражняването на това право.

Съветътъ на О. Н. въ Римъ опредѣли за представителъ въ комисията по издирванията у насъ, тоя на Югославянското Правителство, а за председателъ на с. комисия представителя на Швеция. Мнозина съзрѣха опасностъ въ факта, че и Югославия ще взима участие при евентуалнитѣ издирвания. Поради това обаче, че контрольтъ мина отъ ржцетѣ на победителитѣ въ ржцетѣ на Обществото на Народитѣ, т. е. въ ржцетѣ на единъ институтъ, който се представлява отъ 55 държави, това обстоятелство не е достатъчно, за каквито и да е предположения.

Решението на О. на Н. обаче относно прилагането програмата на издирването, а следователно и премахването на досегашнитѣ Междусъюзнически Контролни Органи, не е приведено още въ изпълнение. Между това, съобщи се официално, въ края на 1924 година, че Конференцията на Посланицитѣ въ Парижъ е взела решение, щото отъ 1 Февруари 1925 год. разносцитѣ за издръжката на Ликвидационния Органъ на България се намаляватъ отъ 35,000 английски лири на 12,000 английски лири и че съобразно съ това решение персональтъ на ликвидационния органъ ще да бжде намаленъ. Но и това решение на Посланическата Конференция още не е приведено въ изпълнение.

⁷⁸⁾ Въ продължение на много столѣтия военно-пленницитѣ се считаха за извънъ законитѣ. По-късно ги продаваха като роби. Презъ среднитѣ вѣкове тая продажба бѣ особено широко развита. Въ XVII столѣтие Гроций казва, че лицата пленени презъ време на едно сражение ставатъ споредъ международното право роби. Това робство преминава и върху потомството; но той се застѣпва за смекчаване на участъта имъ и препоръчва да имъ се дава възможностъ да се откупватъ.¹⁾ Едва въ началото на XVIII столѣтие въпроса за пленницитѣ започва да се третира договорно. Така, презъ време на войната за австрийското наследство (1743 г.) се сключва помежду Франция и В. Британия договоръ, съ който уреждатъ положението на военно-плененитѣ.

Следъ дълга еволюция, която е и еволюция на цивилизацията, въпроса за третирането на пленницитѣ добива международенъ характеръ и става предметъ на разглеждане и тълкуване на специални международни конгреси и конференции. Като

¹⁾ Grotius—De jure belli ac pacis lib. III cap. VII et XIV.